

Sygn. akt VI U 586/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2021r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Ewa Krakowska

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2021r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

odwołania E. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 10 marca 2021 roku, znak:(...)

z dnia 24 marca 2021 roku, znak: (...)

w sprawie E. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne i zwrot nienależnie pobranego świadczenia

1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 10 marca 2021 roku w ten sposób, iż zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do podjęcia wypłaty nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego na rzecz E. K. (1) od 1 kwietnia 2021 roku,
2. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 24 marca 2021 roku w ten sposób, że stwierdza, że E. K. (1) nie jest zobowiązana do zwrotu nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego pobranego za okres od 1 kwietnia 2018 roku do 31 marca 2021 roku.

SSO Ewa Krakowska

Sygn. akt: VI U 586/21

UZASADNIENIE

Decyzją dnia 24.03.2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zobowiązał ubezpieczoną – E. K. (1) do zwrotu nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego z tego względu, że podjęła ona zatrudnienie w jednostkach wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 26.01.1982r. Karta Nauczyciela, a wcześniejszą decyzją z dnia 10.03.2021r. Zakład wstrzymał jej wypłatę tegoż świadczenia.

W odwołaniach złożonych w tut. Sądzie ubezpieczona wniosła o ich uchylenie, jako błędnych i pozbawionych podstawy faktycznej.

W odpowiedzi na odwołanie, pozwany organ rentowy wniosł o ich oddalenie.

Powyższe sprawy zostały połączone do wspólnego prowadzenia pod sygn. akt: VI U 586/21.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Pobierająca nauczycielskie świadczenie kompensacyjne ubezpieczona – E. K. (1), w dniu 15.02.2021r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniosek w sprawie kapitału początkowego, który stał się asumptem do wydania zaskarżonych decyzji

Jakkolwiek stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami (spór miał charakter prawny), to jednak dla porządku wskazać należy, że ubezpieczona od dnia 1.03.2015r. jest uprawniona do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zaś w dniu 1.09.2017r. podjęła pracę w Szkole Podstawowej nr (...) w K., jako dietetyk.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22.05.2009r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. Z 2009r. poz. 800 z późn. zm.), podjęcie przez uprawnionego pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy Karta Nauczyciela (czyli publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz zakładach kształcenia i placówkach doskonalenia nauczycieli działających na podstawie ustawy z 26.10.1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, publicznych kolegiach pracowników służb społecznych) powoduje zawieszenie wypłaty świadczenia kompensacyjnego w całości.

W sprawie nie budziło wątpliwości, że ubezpieczona jest osobą uprawnioną w rozumieniu w/w ustawy oraz, że podjęła pracę zawodową w publicznej szkole, czyli jednostce wymienionej w art. 1 ustawy Karta Nauczyciela. Jednakże, skoro prawo do świadczenia kompensacyjnego przysługuje za odejście z zawodu, przepis ten należy interpretować w taki sposób, że osoby pobierające świadczenie kompensacyjne mogą podejmować zatrudnienie u dowolnego pracodawcy, w tym również w jednostkach wymienionych w art. 1 Karta Nauczyciela. Nie mogą jednak wrócić do zawodu nauczyciela, ani na stanowiska wymagających przygotowania pedagogicznego. Nie powinno mieć znaczenia, gdzie osoba uprawniona do świadczenia kompensacyjnego podejmie pracę np. sekretarki, sprzątaczk, inspektora BHP, księgowej, czy urzędniczki w szkole, w urzędzie, czy w spółce, albowiem cel, jaki przyświecał ustawodawcy, polegał na przeciwdziałaniu pozornemu odchodzeniu z zawodu nauczyciela przed osiągnięciem wieku emerytalnego, a następnie powrotowi do tego zawodu, ale już ze świadczeniem z budżetu państwa (vide: K. Jankowska I. Jędrusik-Jankowska, komentarz do art. 9 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 12 lipca 2017r. III AUa 1424/16, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 11 lipca 2018r. III Aua 481/18).

Brak jest uzasadnienia dla takiej wykładni przepisu, która ogranicza swobodę wyboru miejsca pracy bez konkretnej przyczyny. Nie powinno się dokonywać wykładni analizowanego przepisu jedynie z pozycji ściśle literalnego jego brzmienia, która mogłaby prowadzić do błędnego wniosku, że sankcji, w postaci zawieszenia prawa do świadczenia kompensacyjnego, podlega samo już zatrudnienie w w/w jednostkach bez względu na: formę zatrudnienia (umowa o pracę, mianowanie), rodzaj wykonywanej pracy, zajmowane stanowisko, wysokość uzyskiwanego z tego tytułu przychodu. Zatem, jako taka odmienna interpretacja jest niezgodna z celem tego świadczenia, które co do swej istoty przysługuje nauczycielowi, zatrudnionemu w tychże jednostkach (na stanowisku nauczyciela), który – aby uzyskać prawo do świadczenia – musi odejść z zawodu nauczyciela przed osiągnięciem wieku emerytalnego, rezygnując z pracy nauczycielskiej i rozwiązuje stosunek pracy i do zawodu nauczyciela (pedagoga) nie wrócić.

W konsekwencji należało uznać, że E. K. (1), która w trakcie pobierania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, podejmuje zatrudnienie na stanowisku dietetyka w szkole podstawowej, a zatem w jednostce, o której mowa w art. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, nie powróciła do pracy nauczycielskiej (pedagogicznej), a zatem nie zaktualizowała przesłanki warunkującej zawieszenie wypłaty na jej rzecz tego świadczenia w myśl art. 9 ust. 2 o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. Oznacza to, że nie tylko nie ziszczyły się przesłanki do zawieszenia wypłaty świadczenia, ale także brak jest podstaw do stwierdzenia, że E. K. (2) pobrała to świadczenie, jako nienależne i ma obowiązek jego zwrotu.

W tym stanie rzeczy, Sąd – na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc – orzekł, jak w sentencji.

SSO Ewa Krakowska